

Pri nas na štehvanju pojemo samo slovensko

PAULI ZWITTER (19) je eden od štirih jahačev na letošnjem štehvanju v Zahomcu, ki bo to nedeljo, 24. avgusta. Glasbenik po duši upa, da se bo ta tradicija ohranila in da jo bo lahko posredoval tudi svojim otrokom.

Ko Pauli Zwitter pove, da je doma iz Zahomca, z nasmehom doda: »Pri nas je okoli 30 hiš in vse je še zelo domače in prijetno.« Odraščanje na Zilji opisuje kot mirno in povezano z naravo, predvsem pa je pomebna skupnost, ki »stoji in pade« z običaji. Čeprav je bil v svojem letniku edini v vasi, kar se tiče vrstnikov, mu ni bilo dolgčas – v sosednjih vaseh je vedno našel družbo.

Običaj štehvanja

Običaji so pri Zwitterovih dediščina. Najmlajši treh otrok je s štehvanjem odraščal od zgodnje mladosti. Tudi njegov oče je nekoč jezdil,

tudi starejši brat David je dolgo sodeloval pri štehvanju, danes pa se je umaknil: »Je pač nevarno, jezdim brez sedla, brez čelade.« Pauli je prvič jezdil na štehvanju pri šestnajstih letih, letos bo četrtrič. O lanskem nastopu je povedal: »Lani sem pač imel srečo – dobro sem zadel sod in dobil venec. Nisem računal na to. Se pač zgodi, moram pa se potruditi.« Za marsikoga je venec življenjski cilj, saj pomeni čast in priznanje. »Če pa si enkrat venec že dobil, potem nisi več tako obremenjen,« pravi. Na vprašanje, ali bo letos branil

naslov, je le odgovoril: »Če bo, pač bo.« Nekoč so mladi fantje na Zilji tudi skozi celo leto več jahali, danes pa je drugače. Pauli odkrito pove: »Dejansko čez leto ne jezdim, niti enkrat. Samo za štehvanje.« Tudi svojega konja še nima, zato si ga za štehvanje izposodi. »Morda bom kdaj z očetom skupaj enega ujahal,« sanjari. Za zdaj pa ostaja pri tem, da na dan praznika sede na tujega konja.

Ko Pauli našteva letošnje jezdece, se številka ustavi pri štirih. Odkar jezdi, jih še nikoli ni bilo tako malo, pravi. »Po meni je sedaj luknja.« V njegovih

Mogoče bo kdaj res kakšno leto brez štehvanja v Zahomcu. Za mano pride spet več otrok in jaz bom to tradicijo gotovo tudi dal naprej svojim otrokom.

besedah ni dramatične, prej občutek trezne realnosti: »Mogoče bo kdaj res kakšno leto brez štehvanja,« prizna. Toda ob tem takoj doda: »Za mano pride spet več otrok in jaz bom to tradicijo gotovo dal naprej tudi svojim otrokom.«

Petje in harmonika

Pauli Zwitter pa ni le jezdlec. Če bi ga morali opredeliti z eno besedo, bi bila to glasba. Že kot otrok je pel v otroškem zboru, zdaj pa nastopa v več skupinah, recimo pri skupini Oisternig in v manjši ljudski zasedbi, s katero je letos imel že čez 30 nastopov. »Poroke, ve-

selice, žegnanja – skoraj vsak konec tedna pojemo,« pove. Jeseni bo čaka novo poglavje – študij na privatni univerzi Gustava Mahlerja v Celovcu, smer harmonika in petje. Cilj je jasen: postati hoče glasbeni pedagog in živeti od glasbe. V tem letu je opravljal civilno službo pri Rdečem križu v Šmohorju.

Slovenska pesem

Doma se še sliši slovenščina, predvsem iz ust očeta. Pauli jo sicer razume, a je rekel, da je ne govori. Vendar jo ohranja skozi pesem. »Pri nas v Zahomcu je ta posebnost, da se na štehvanju poje samo

slovensko. To je nekaj edinstvenega,« pravi Pauli Zwitter. Prav zato skupaj z drugimi fanti vadi stare napeve, da ne gredo v pozabo.

Povabilo v Zahomec

V nedeljo, 24. avgusta, bo Zahomec ponovno v znamenju štehvanja. Pauli bo med tistimi štirimi jezdec, ki bodo poskusili razbiti sod in osvojiti venec. Zakaj bi prišli ljudje od drugod? »Ker je to nekaj, česar ne vidiš nikjer drugje. Lepo je videti, kako je pri nas ta običaj še vedno živ. Pesem, konji, ljudje – vse to skupaj ustvari poseben dan,« pravi z nasmehom.